

HET LAATSTE NIEUWS UIT INDIE

Verschijnt tweemaal per week

Bureaux: REDACTIE EN ADMINISTRATIE: DEN HAAG — ANDRIES BICKERWEG 5 — TELEFOON 330291 — GIRO 406200
Wnd. Hoofdredacteur: J. L. A. ZWARTS — Uitgave van de stichting „HET LAATSTE NIEUWS UIT INDIE” — DEN HAAG

Abonnementsprijs f 2.25 per 3 maanden,
per halfjaar f 4.25 en per jaar f 8.—,
LOSSE NUMMERS f 0.10.

Voor Nederl.-Indië, Suriname, Curaçao
en het buitenland f 2.75 per kwartaal,
f 5.25 per halfjaar en f 10.— per jaar.

Advertentieprijs f 0.25 per mm.

De Zending en Indië

De heer van Heyst te Hummelo (G.), die bijna een halve eeuw contribuant is geweest van het Nederlandsch Zendingsgenootschap, heeft ons een afschrift doen toekomen van den brief, welken hij dezer dagen heeft gezonden aan het Zendingsbureau te Oegstgeest. De inhoud van dezen brief is van dien aard, dat wij hebben gemeend hiervoor een plaats in ons blad te moeten inruimen.

Geruimen tijd geleden — aldus de heer Van Heyst — bemerkte ik tot mijn ontsteltenis, dat de samenwerkende zendingsverenigingen, althans de leiding daarvan, zich partij stelden ten gunste der Indische omwenteling.

Vermoedelijk door die houding aangemoedigd, hebben verschillende voorgangers in onze kerken voor dat standpunt propaganda gemaakt, en zelfs niet geschroomd, hun gehoor te suggereren, dat vóór den jongsten oorlog ons beleid in Indië er een was van onderdrukking der Inheemsche bevolking, van wie steeds gehaald, maar aan wie nimmer iets gebracht werd.

Daarbij werd dan verzwegen, — naar ik hoop alleen ten gevolge van onkunde — dat ook naar het oordeel van buitenlandsche deskundigen het bestuur van Nederlandsch-Indië in de laatste vijftig jaren op voorbeeldige wijze is gevoerd, dat met de belangen der Inheemsche bevolking terdege rekening werd gehouden, en voorts dat zij door toekenning van een steeds grooter wordend aandeel in het bestuur langs evolutionairen weg geschoold werd, met het vooruitzicht later de grootst mogelijke politieke vrijheid te kunnen verwerven.

Nu weet ik wel, dat, helaas, een der meest kenmerkende eigenschappen der Nederlanders hun baldadigheid is, zich o.a. uitende in het ingooien van ruiten van leegstaande huizen door de jeugd en in het afbreken of vernielen van ons nationale gebouw door zoovele ouderen.

Van U, Mijne Heeren, had ik zuiks echter in het geheel niet verwacht.

Het spreekt vanzelf, dat van de Zending niet had kunnen geëischt worden, dat zij zou optreden als pleitbezorgster voor het tegenovergestelde standpunt. Dit zou zelfs zeer ongewenscht zijn geweest. Wel echter had ik verwacht, dat ten aanzien van deze politieke en tevens delicate aangelegenheid een waardige neutraliteit in acht zou worden genomen.

Daarbij is er nog een andere zeer belangrijke factor in het spel, die de Zending had moeten nopen, niet als medespelster op te treden.

Zelfs personen, geheel onkundig van de kernpunten der Indische kwestie, zien klaar en duidelijk, dat bij de behandeling daarvan telkens en telkens een element van onzuiverheid en onwaarachtigheid

aan den dag komt, dat eenvoudige menschen met eenig begrip van politiek fatsoen moet afstooten.

Waarom, zoo vragen zij zich af, moet de Regeering zich steeds in een waas van geheimzinnigheid hullen? Mag in een democratisch land de klare waarheid niet gehoord worden? Waarom worden geachte Nederlandsche of Indonesische deskundigen, die een andere zienswijze dan die van de machthebbers bij de laatsten trachten te bepleiten, zooveel mogelijk ontweken of afgescheept?

Met verbazing vragen zij zich af, of het een kenmerk is van de moderne staat, om gedane belof-

ZEKERHEIDSTELLING!

BELASTINGEN

ACCOUNTANTSKANTOOR
BERT. G. VAN HAARLEM
ACCOUNTANT en BELASTINGCONSULENT

DEN HAAG

35 Surlinestraat 35
Telef. 114253 en 114254

ROTTERDAM - C

4a Kon. Emmaplein 4a
Telefoon 21530

De Amerikanen en Soekarno

Aan een correspondentie uit Batavia, voorkomende in het Amerikaansche tijdschrift „Saturday Evening Post” en van de hand van Royal Arch Gunnison, ontleenen wij de navolgende belangwekkende passages:

„Ongeveer de eenige reactie die ik constateer wanneer ontdekt wordt dat ik een Amerikaan ben is: „Prachtig. Nu krijgen we weer goede films.”

Het is een teleurstellende gewaarwording een land aan te treffen waar men zich er niet van bewust is, dat Amerika den oorlog tegen Japan voerde en won. Misschien is de situatie hier schuld aan. Of misschien was het — of is het — goede Japansche propaganda. Want, zooals werd gemeld, heeft Soekarno, „president van de republiek op Java”, Japansche officieren die leiding geven aan de T.R.I. en terroristische troepen, die Japansche wapens gebruiken tegen de Nederlanders en de Britten. Misschien valt er uit dit alles een les te leren.

Het kan nu worden onthuld, dat in het kader van het oorspronkelijke bezettingsplan van Mac Arthur, Soekarno en zijn trawanten in de gevangenis zouden zijn terecht gekomen. Maar de Britten, een reactie in India vreezend, deden anders. Daarom hadden de Nederlanders, die hierover bitter gestemd zijn, gaarne gezien, dat de Amerikanen hier gekomen waren en daarom ook trachten hun Amerikaansch geïnformeerde mariniers goed te maken, wat de bezettende, door Mountbatten geleide Britsch-Indische strijdkrachten hebben laten liggen.”

ten zonder scrupules te verbreken. Immers van de belofte, dat men niet zou onderhandelen met Soekarno, die zich aan groote misdaden tegenover de Indonesiërs heeft schuldig gemaakt, is niets terecht gekomen; ja, was hij op de conferentie zelfs hand in glove met de onderhandelaars.

Ook zien zij met verbijstering, dat een in dienst der Regeering zijnd persoon, die onjuiste mededeelingen in de buitenlandsche pers over Indië recht zet, en in elk ander land deswege van Regeeringswege als goed vaderlander zou worden geëerd, of onderscheiden, beloond wordt met ontslag.

Evenmin ontgaat hun, dat onze bondgenooten, met duistere machten op den achtergrond, for reasons of their own, ons op zoodanige wijze hulp verschaffen, dat, terwijl die vrienden zich tot taak hadden gesteld de geïnterneerden in veiligheid te brengen en de Japanners weg te voeren, bij de sluiting van het bestand nog steeds duizenden slachtoffers in kampen zuchten en er volgens een bericht, onlangs in de pers te lezen, in Midden-Java nog Japanners achter de schermen een belangrijke rol spelen.

Daarentegen wijdden onze vrienden zich met voorliefde aan andere aangelegenheid, die buiten de hierboven omschreven taak vie-

len en die ons van den wal in de sloot hielpen.

Speelt Nederland dan tegenwoordig de rol van August den Domme in Europa, die, tot groote hilariteit van de toeschouwers, bij elken hem gegeven schop of hem aangedane smadelijke bejegening diep den hoed afneemt, een even diepe buiging maakt en vervolgens zich uitput in dankbetuigingen?

Ook begrijpen zij er niets van, dat een socialist als de Fransche premier Blum rondweg verklaart, dat in Indo-China het eerst noodzakelijke is: gezagsherstel. Wanneer iemand in ons vaderland verkondigt: eerst gezagsherstel en daarna praten, dan wordt hij door diens Nederlandsche partijgenooten uitgekreten als een vuige reactionair.

Is het misschien omdat bij ons de voorstanders der Indische revolutie te vast gegroeid zijn aan verschillende geliefde principes en utopieën en zich daaraan niet kunnen ontworstelen hoe de werkelijke feiten die ook weerspreken?

Neen, mijne heeren, het wordt meer dan tijd dat wij ons op onze vaderlandsliefde en onze menschelevendheid bezinnen en die toetsen aan de Christelijke beginselen.

Wij meenen reeds de doodsklokken te hooren luiden over de ons

als zulk een schoon voorbeeld ter navolging aangeprete Vietnameesche regeling en over de talrijke daarbij gevallen slachtoffers.

De Franschen hebben er genoeg van eenzijdig aan de afspraak te voldoen waaraan de andere partij zich niet houdt.

In Indië doet zich reeds nu, tijdens het bestand, hetzelfde verschijnsel voor.

Wordt niet spoedig het roer krachtig omgetrokken, dan kan met vrij groote zekerheid de toekomst worden uitgestippeld, zooals die zich in het bijzonder voor Java en Sumatra zal voordoen: een lijn loopende over stroomden bloed, over plundering en brandstichting en weergalooze ellende.

Is dit in overeenstemming met onze Christelijke beginselen? Zal dan niet een ontzettend groote verantwoordelijkheid drukken op al degenen, die tot het ontstaan van die ellende hebben meegewerkt, speciaal de leiders der revolutionaire beweging?

Een flinke klap ineens, die natuurlijk ook slachtoffers zou kosten, doch oneindig veel minder, dan wanneer men die politieke zweer maar verder laat doorgvoren, zou een weldaad zijn voor land en volk.

Dan zal tevens een eereschuld af te lossen zijn aan de talrijke Indonesiërs, hoog of laag, die goed en bloed gegeven hebben voor hunne en onze zaak, en in de zoo beruchte kampen en elders op ons als hun toeverlaat al hun vertrouwen hebben gesteld; maar tevergeefs!

Ieder goed Nederlander moet het schaamrood op de wangen komen wanneer hij daaraan denkt.

Het volk, dat zijn helden niet eert of het vertrouwen op ergerlijke wijze beschaamt, is waard ten onder te gaan.

(Zie vervolg op pag. 3)

DE VOLKEN VAN JAVA

Men schrijft ons:

Een lid der Tweede Kamer, lid van de P. v. d. A., voorstemmer Linggadjati, was er onkundig van, dat op Java drie volken, Soendanezen, Javanen en Madoerezen wonen, die geheel en al van elkaar verschillen.

Vraag: Wordt er tegenwoordig op de scholen niet meer geleerd, dat de rivieren Tji Losari en Tji Tandoewi de taalgrens vormen tusschen het Soendaneesche deel en het Javaansche deel van Java?

Volksmisleiding

Het argument „Koloniale oorlog“

Het uitstellen van de maatregelen tot gezagsherstel kost elken dag levens die zinloos geofferd worden

Een der argumenten, waarmee de voorstanders van een vrij Indonesië plegen te schermen, is de z.g. koloniale oorlog. Zij tooveren allerlei verschrikkingen, die aan een dergelijken oorlog verbonden zijn, hun ondeskundige luisteraars voor oogen. De Atjeh-oorlog wordt vaak als afschrikwekkend bewijs aangehaald.

Maar hierdoor reeds wordt blijk gegeven van ondeskundigheid.

Voordat op advies van Snouck Hurgronje aan Van Heutsz werd toegestaan actief tegen onze Atjehsche tegenstanders op te treden, waren onze troepen in Atjeh achter enkele versterkte linies verzameld en bepaalden er zich toe, behoudens enkele uitvallen, deze te verdedigen.

De Atjeher bleef echter de aanvaller. Onder Van Heutsz werden de rollen in zooverre omgekeerd, dat onze troepen tot het offensief overgingen, den vijand opzochten en achtervolgden en hem na korten tijd konden overtuigen, dat zij het tegen onze soldaten niet konden bolwerken. Het offensief werd gevoerd met niet méér troepen dan vroeger in de geconcentreerde linies gelegerd waren.

Spoedig was de orde hersteld en kon „welvaart“ gebracht worden.

De les in Atjeh geleerd was aanleiding dat in korten tijd ook op verschillende andere woelige plaatsen in Indië het Nederlandsche gezag kon worden gevestigd.

Daarmede werd Indië een welvaard bewezen. Het was het begin van den enormen opbloei van dat schoone land.

Tegenstanders zullen de vestiging van gezag wellicht willen aanmerken als overheersching of onderdrukking. Wij leggen er den nadruk op dat dit ten eenenmale onjuist is.

Zonder „gezag“ kan geen enkele sociale samenleving bestaan.

Ongeremd door dit gezag zou ieder individu, ten koste van zijn medemenschen, zich voordeelen toekennen. De macht van den sterkste zou gelden, maar niet de „rechtvaardigheid“.

Wat zou er blijv. van orde in onze

steden terecht komen als de politie in haar bureaux bleef zitten zonder direct toezicht uit te oefenen op wat daarbuiten gebeurde.

De eerste eisch, voor een goede samenleving, die de mogelijkheid opent tot evolutie op elk gebied, is het handhaven van orde en recht. Nederland heeft dit in Indië in het verleden zeer goed begrepen en daarnaar eervol gehandeld.

Aan het onwetende volk wordt wijs gemaakt, dat dit gezag alleen kan gevestigd worden door een koloniale oorlog en stroomen bloed zal kosten. Nu is niets minder waar dan dat. De verliezen in onze zoogenaamde koloniale oorlogen geleden waren aan beide zijden relatief zeer gering.

Dit is te verklaren door twee feiten: nl. dat de slecht georganiseerde vechters aan Indische zijde geen partij waren voor onze geoevende soldaten en ten tweede uit het karakter van onze vroegere tegenstanders.

In het algemeen is de oosterling geen strijder. Slechts onder bepaalde invloeden kan hij worden opgezweept tot een fanatisme, dat hem doodsgevaar doet vergeten. Ook thans werd deze ervaring weer opgedaan en medegedeeld op een lezing, gehouden onder auspiciën van den Regeerings voorlichtingsdienst.

De spreker daar vertelde, dat de pemoeda's den strijd ingaan met de overtuiging, dat zij onkwetsbaar zijn. Blijkt dit in de praktijk niet het geval, dan kiezen zij het huzenpad.

Een krachtmeting tusschen onze soldaten en de Indische extremisten viel altijd zeer in het nadeel van de laatsten uit.

Het zou met de aanwezige troepen op Java zeer wel mogelijk zijn om daar in een maand of drie overal rust en orde te herstellen. Dit zou voor de 45 miljoen bewoners een zegen zijn en wij zouden steeds méér medewerking onder vinden.

Onder Nederlandsch bestuur im-

mers was het „goed“ om te leven. Hoe anders is het nu...

Een guerilla op Java is onmogelijk, omdat het land te dicht bevoond is en het overgrootste deel der bevolking aan onze zijde staat, niettegenstaande de propaganda der nationalistische extremisten.

Wanneer men voldoende fantasie heeft, zooals onze tegenwoordige regeerders, noemt men het herstel van orde en rust een koloniale oorlog, wanneer hierna het gezag niet vrijelijk in handen van Soekarno c.s. wordt gelegd. Doet men dat wel, dan mag die uitdrukking zeker niet gebezigd worden.

Als wij echter onze taal nog eenigszins verstaan, zullen wij moeten erkennen, dat de tegenwoordige toestand in Indië een koloniale oorlog is. Het zeer bijzondere daarvan is, dat de eigen regeering onze soldaten slechts een verdedigende en dus minderwaardige rol heeft toebedeeld.

Wij wijzen er met nadruk op, dat het uitstellen van de maatregelen tot gezagsherstel in de eerste plaats onberekenbare nadeelen meebrengt voor het overgrootste deel der bevolking, wonende buiten de Nederlandsche linies, omdat een normaal leven, zooals vroeger, daar onmogelijk is geworden.

Ten tweede kost het voortduren van den oorlogstoestand elken dag levens, die doeleloos geofferd worden.

Wel is er zoogenaamd een wapenstilstand gesloten, maar de facto bestaat deze niet, zooals wij dagelijks uit de couranten en via de radio kunnen vernemen.

Dr. De Kat Angelino

De Minister van Overzeesche gebiedsdeelen heeft dr. A. D. A. de Kat Angelino, lid van de Nederl. delegatie in de Far Eastern Commission te Washington, bereid gevonden zich tijdelijk te zijner beschikking te stellen.

Dr. De Kat Angelino heeft vele belangrijke functies vervuld en behoort tot de meest geziene Indië-kenners. Hij wordt door deze kringen hoog gewaardeerd.

Wij kunnen aan dit bericht nog toevoegen, dat dr. De Kat Angelino, die een verklaard tegenstander van het Linggadjadi-accord is, zijn bereidverklaring heeft gegeven op grond van nationale overwegingen.

De bevolking van Zuid-Celebes

werkt hecht samen met het K.N.I.L.

Een militaire waarnemer heeft o.m. het volgende overzicht van zijn bevindingen in Zuid-Celebes gegeven:

In deze streken domineert het beeld van tienduizenden van de bevolking, ingedeeld in patrouilles, die op eigen verzoek hecht samenwerken met het K.N.I.L. tegen de terroristen.

Het was ontroerend te hooren hoe districts- en kamponghoofden, diep bewogen verklaarden, dat zij thans, nu de K.N.I.L.-troepen optreden tegen deze terroristen en misdadigers, voor het eerst na weken het door zorgen vermoeide hoofd ter ruste kunnen leggen.

Zij werkten mede bij het verzamelen van de bewijzen voor de afgrijpselijkste bestialiteiten die door de terroristen zijn gepleegd, zooals het vermoorden van zwangere vrouwen en hun kroost, omdat een ver familielid „in dienst was van de Nica“.

De ooggetuige was aanwezig, toen een peletoncommandant van het K.N.I.L. zijn manschappen stuk

voor stuk op het hart drukte, dat „wie onschuldige vrouwen, kinderen of mannen opzettelijk ook maar een haar krenkte, het risico liep op de plaats zelf te worden neergeschoten“. Hem was ook geen enkel voorbeeld bekend van eenig wangedrag door manschappen van het K.N.I.L.

Voor een ieder was er slechts één conclusie na het vinden van Japansche vlaggen, terwijl een onderzoek uitwees dat het uitgebreide oorlogs-, maar ook martelmateriaal, gedeeltelijk afkomstig is van Java.

De militaire autoriteiten beschikken over talloze schriftelijke bewijzen, waaruit blijkt hoe de kamponghoofden om bijstand van de militairen verzoeken en om toestemming de terroristen met eigen middelen te vernietigen.

Bij de uitvoering van de zware taak viel vooral op de opmerkelijke handhaving van de ijzeren discipline bij de K.N.I.L.-troepen en de zelfbeheersching der manschappen.

Hogere Algemene Ontwikkeling

De cursus voor mannen en vrouwen met durf en doorzettingsvermogen.

Per maand f 6.—

104 lessen in: geschiedenis, kunstgeschiedenis, literatuur, sociologie, economie, godsdiensten, mythologie, muziekgeschiedenis, rechtskennis, wijsbegeerte, psychologie, rhetorica, staatsinrichting.

Een cursus van beschaving

VRAAGT PROSPECTUS I L.N. 11

W. de Zwijgerlaan 38

Den Haag

Telefoon 551516

Na 6 uur: tel. 181223

Het werkelijke Linggadjadi

Een gevangen genomen T.R.I.-soldaat heeft aan een militairen waarnemer in Zuid-Celebes uitgelegd, dat de terroristen de bevolking verboden de sawahs te bewerken en anderen arbeid te verrichten, met het doel het economisch leven te Makassar lam te leggen, omdat daarna gemakkelijker zou kunnen worden overgegaan tot het uitoefenen van geweld door de terroristen, die daarbij den steun zouden ontvangen van de tot wanhoop gebrachte bevolking.

Te Soerabaja werden twee vischschersprauwen door prauwen van de Republikeinsche marine, welke twintig man aan boord hadden, beschoten.

Te Padang werden 3 Nederlanders gedood en 2 gewond bij de beschieting van een convooi op weg van Emmahaven naar het vliegveld. Nederlandsche troepen, gesteund door artillerie, begonnen een zuiveringsactie binnen de demarcatielijn. De republikeinen versterkten hun posities rond de stad binnen de demarcatielijn.

ORANJE-GROEN

Men verzoekt ons opname van het volgende:

Hoewel het moet worden toegejuicht, dat particuliere personen op straat en aan den ingang der zaal bij bepaalde bijeenkomsten strikjes e.d. in de kleuren oranje-groen te koop aanbieden, waardoor de mogelijkheid, dat alle rijksgetrouwen als uitdrukking van hun wensch tot handhaving der rijkseenheid deze kleuren kunnen dragen, wordt vergroot, moeten wij toch een zeer ernstige waarschuwing laten hooren tegen de practijken van sommige venters. Het is namelijk gebleken dat velen voorwender deze kleuren slechts ten behoeve van „het goede doel“ te verkoopen waarbij dan een bedrag boven den vastgestelden prijs of een gift wordt gevraagd. Men zij gewaarschuwd, dat het „goede doel“ slechts de zak dezer venters is.

Besturen van vereenigingen zouden wij willen aanraden op bijeenkomsten e.d. zelf den verkoop van oranje-groen ter hand te nemen en er door het herhalen van deze waarschuwing mede voor te waken, dat giften niet in handen van onbevoegden terecht komen.

Het unicum in onze historie

„Als er geen complicaties komen, dan zullen wij de overeenkomst teekenen,“ aldus de voorzitter der Comm.-Generaal op den valreep.

Prof. Schermerhorn kan gerust zijn. Soekarno is haastig doende zijn parlement op Hitler-democratische wijze zoodanig samen te stellen, dat ook van die zijde het accord zal worden aanvaard. Het unieke van deze historie zal zijn, dat de complicaties welbewust worden verschoven tot na het tijdstip der onderteekening.

Il ne faut pas être d'accord pour signer l'accord.

Dat na de totstandkoming van de overeenkomst beide partijen elk een algeheel afwijkenden uitleg verbinden aan hetgeen zij teekenden, wist men te voren. Het unicum is, dat dit niet heeft weerhouden het doorzetten van het accord.

De waan van Linggadjati

Vroeg of laat zullen de oogen open gaan

(Vervolg uit het vorig nummer.)

Moge ik ter illustratie vermelden, dat thans in Zuid Celebes de staat van beleg is afgekondigd, als gevolg van de infiltratie van uit Java afkomstige terroristen; dat de troepen-edt. te Medan aan den liaison-officier van „de Repoebliek” heeft doen weten, dat hij verplicht zal zijn geëigende maatregelen te treffen, indien er geen einde komt aan het saboteeren van den wapenstilstand door de T.R.I., dat de situatie op Java door de sobere Leger Voorlichtingsdienst getypeerd wordt door „geregelde oorlogvoering”. De lijsten der verliezen onzerzijds bewijzen voldoende, dat het niet maar een spelletje is.

6. Het is een onomstootelijk feit, dat het Soekarno-regiem bewust tienduizenden Nederlanders, Indo-Europeanen, Chinezen en eigen landgenooten als gijzelaars in kampen heeft vast gehouden en nog vast houdt en thans wederom de overeenkomst inzake de evacuatie saboteert.

Door gefingeerde redenen werden reeds vóór het ontwerp-accoord telkens de aangekondigde evacuatie's stopgezet. (Steller dezer heeft 9 maanden op vrouw en kinderen moeten wachten). Thans bevinden zich nog 25.000 rampzaligen in interneering onder de meest afzichtelijke omstandigheden. Deze omstandigheden zijn veel erger dan die tijdens de Japansche bezetting; de Japs waren wreed, maar af en toe vertoonden sommigen nog een zekeren schijn van ridderlijkheid (bushido). Laten de mannen en vrouwen uit Soekarno's kampen eens spreken. Den gemiddelden Nederlander, die het toch ook bar slecht gehad heeft onder den Duitschen druk, zullen de haren te berge rijzen.

Zoo juist ontving ik een briefkaart (op de Japansche wijze) van een dame, thans nog in Oost-Java vastgehouden aan haar echtgenoot (toentertijd in Soerabaja) van den volgende inhoud:

Schermehorn sprak

„Lt. Generaal” Soedirman hield een radiorede. Er kon niet langer meer gedraald worden; de repoebliekeinsche strijdmacht moest zich nu gaan instellen op daadwerkelijke actie. Begrijpelijk, dat de plaatselijke T.R.I.-leiders hier en daar al gingen proefstoomen.

„Minister” Sjahrir vond de taal van Soedirman wel wat te krachtig en verwees naar de verzoenende woorden van Soekarno. „Minister” Sjarijoedin verklaarde, dat hoegenaamd niet bedoeld kon zijn iets wat zou beteekenen verbreken van het „bestand”.

Soedirman zelf onthoudt zich van nader commentaar.

Maar gelukkig — wij hadden zijn feillooze visie al te lang gemist en vreesden een spraakgebrek — kan onze groote Schermehorn nu bevestigen, dat wij de rede niet te ernstig moeten nemen. Bovendien, zoo zegt hij, de berichten in deze soort gevallen zijn soms niet heelemaal waar of zelfs heelemaal niet waar.

Waar de reputatie der voorlichting toch nuttig werken kan.

Wij kunnen gerust gesteld nu weer wachten tot het volgend bedrijf. Zou ook het Legerbericht van de 11 gesneuvelden in de vorige week een bakerpraatje geweest zijn?

„Get in touch Intercross which I cabeld as evacuation impossible-imagindrives us mad! Please give radio call and write Love”

Dit werd ondertekend met een woord in een andere Europeesche taal met de beteekenis: „Help ons”.

Maar wij zijn er nog niet. Volgens overeenkomst van Cheribon zouden per week 1000 menschen naar Nederlandsch gebied worden geëvacueerd. Tot op heden zijn er nog geen 5000 overgebracht, d.i. 4000 minder dan in het accoord werd bepaald. Overeengekomen werd 4000 per maand, in werkelijkheid is het resultaat van de loyale(?) medewerking van de zijde der „Repoebliek” — iets meer dan 1000 per maand.

En U kunt er zeker van zijn, dat straks weer een drogreden worden gevonden om de geheele evacuatie stop te zetten.

En toch: Franco is een dictator, die moet er uit. Maar met Soekarno, een oorlogsmisdadiger geeft men het grootste deel van het Koninkrijk cadeau.

Dit zijn naakte waarheden. Vroeg of laat zullen zij het Nederlandsche volk de oogen openen. Maar misschien is het dan te laat. En dat zou een ramp beteekenen een ramp voor Indië en een ramp voor Nederland; niet een ramp, die niet af te wenden is, maar die wij ons willens en wetens op den hals hebben gehaald.

Het heeft thans voor het Nederlandsche volk geen zin naar de oorzaken te zoeken van dit lamelendig beleid. Daarvoor is later tijd genoeg. Evenmin heeft het zin puntsgewijze critiek te leveren op dat stuntelige document, dat zich aandient als instructie voor de C.G., of op de punten van de ontwerp-overeenkomst zelve. (Van den inhoud der z.g. bindende notulen heeft men nog steeds niets vernomen; open kaart spelen, ware meer in overeenstemming met democratische beginselen).

Wij achten het onze plicht het Nederlandsche volk steeds opnieuw te wijzen op de feiten en vooral op het ongehoorde van het onderhandelen met oorlogsmisdadigers.

Voorts wil ik er met nadruk op wijzen, dat het een volstrekte onmogelijkheid is met het regiem Soekarno een overeenkomst aan te gaan, welke uitsluitend op „good-

will” onzerzijds is gebaseerd, zonder dat de nakoming door een Nederlandsch gezag wordt gewaarborgd.

Van dezen waan behoort het Nederlandsche volk te worden genezen vóór het te laat is.

„Maar, is dan het alternatief een koloniale oorlog?” hoor ik reeds meniggeen vragen.

Geen sprake van. Het eenige wat wij te doen hebben is snel als de weerlicht geheel Java te bezetten, waardoor rust en orde in den kortst mogelijke tijd worden hersteld en de gevangenen bevrijd.

Soekarno en zijn medespelers in het gevang en zijn rampokbenden opgeruimd. Dan alle hens aan dek voor den opbouw. Een sterke politiemacht moet uiteraard vooralsnog blijven. De rest van de jongens naar huis of desgewenscht aan duizend en één betrekkingen geholpen. Tienduizenden Indische Nederlanders thans in patria staan te springen om eveneens aan den slag te gaan. 't Zal waarachtig wel gaan.

Dit alles zou niet gebeurd zijn, indien onze oud G.G. Jhr. Tjarda van Starckenborgh Stachouwer het nog te zeggen had. Eerst orde en rust, dan praten over toekomstige staatkundige wijzigingen. Dan hadden wij met ruime hand kunnen geven wat gevraagd werd.

Thans wordt er gecapituleerd voor een stelletje oorlogsmisdadigers, daar komt het toch op neer, alle mooie praatjes van de C.G. en regeeringsverklaringen ten spijt.

Nederlanders, de ongetelde miljoenen van den Indischen archipel snakken naar bevrijding van Soekarno en zijn bendes, daaraan bestaat niet de minste twijfel. Zij snakken naar orde, rust en naar een beetje welvaart. Dit alles is hun door den Jap ontnomen, zij verwachten dit terug van het Nederlandsche volk, dat getoond heeft een goed en onkreukbaar beleid te kunnen voeren, dat getoond heeft de grondrechten voor de bevolking te willen reserveeren, dat getoond heeft welvaart voor allen te kunnen brengen. (Denk aan de bevolkingstoename in de laatste 50 jaren).

Laat U niet om den tuin leiden, ten einde deze miljoenen eenvoudige lieden aan Soekarnisten uit te leveren, die hieruit uit eigen lijfsbehoud en ten behoeve van den eigen zak een slaatje slaan.

Nogmaals, wat heeft het anders voor nut gehad zich tegen Hitler's, Mussert's, Quisling's te verzetten? Laat U vooral niet verblinden door den waan van Linggadjati.

Laat U niet wijs maken, dat het niet anders kan. Het kan anders en het kost U belangrijk minder aan geld en aan bloed. Opgeruimd moet er toch worden, zoowel met als zonder Linggadjati. Zonder deze heillooze overeenkomst gaat het veel sneller en U kunt Uw jongens eerder thuis verwachten. Met haar blijft het vechten zonder eind. Bij een krachtig gezag is het spoedig afgelopen, bij een schijngezag komt er nimmer een eind aan den terreur en aan de sabotage.

Nadat dit artikel was geschreven, ontving ik een brief van een buitenlander uit Batavia, waarin deze de huidige situatie als volgt teekent:

„De situatie is volkomen onzeker, het begint weer hoe langer hoe gevaarlijker te worden. In de onmiddellijke nabijheid van Batavia wordt gevochten. Onverschillig wat er in Nederland beslist wordt, de gevechten zullen doorgaan. Met dit verschil alleen, dat alle Ambonezen, Menadonezen en Indo-Europeanen zijn overgelopen naar de „Repoebliek”, omdat zij geen vertrouwen meer in de Nederlanders hebben. In het beste geval blijven zij neutraal. Er is geen sprake meer van, dat zij naast en te zamen met

Interpellatie

Nog zonk de zedelijkheid van den soldaat
In Indonesia niet tot zoo'n peil,
Dat de noodzaakelijkheid voor hem bestaat
Tot het gezinsherstel zonder ver-
wyl.

Zoo praat' er een, tot praten
steeds paraat,
En liet zijn vrouw en zoon in
allerijl
Per K.L.M. vertrekken naar den
Staat,
Van 't Koninkrijk den partner
„nieuwe stijl”.

De Kamer speurt bevoorrecht
al ras;
Zij vraagt, of zoo iets hier wel
komt te pas
En wie de reis van Wim's
gezin betaalt.

Het antwoord des Ministers
luidt: 's Lands kas,
Wijl van bevoorrecht geen
sprake was
En een erkende noodzaak 't heeft
bepaald.
J. F. KUNST.

de Hollanders zullen willen vechten. Hier is de verbittering onder de bevolking verschikkelijk en zij hebben gelijk ook. Als de overeenkomst geteekend wordt, dan is het zeker, dat geen enkele Nederlander hier nog een bestaansmogelijkheid zal vinden. Dat ooit nog een Hollander op een onderneming zal kunnen werken, is pure nonsens; de kleinere ondernemingen zijn bereids in handen van Chinezen overgegaan. De grotere ondernemingen zullen menschen van niet-Nederlandsche nationaliteit in dienst moeten nemen. Wat overblijft is het liquideeren van den faillieten boedel van Nederlandsch-Indië.”

Men kan uit dezen brief de stemming in Indië peilen, weliswaar slechts op basis van één stem, maar het typeert toch de wanhoopstemming.

Volk van Nederland, laat U niet te vergeefs waarschuwen. Weet wat U verliest. Houdt U aan de sobere feiten, die een duidelijke taal spreken. Laat U niet in een dwangpositie brengen. Er is reeds 1½ jaar geklungeld, door de vertegenwoordigers van den onmacht, van de capitulatie, laten wij een nieuwen koers inslaan. Het is noodig eerst de vele behoorlijke elementen onder de Indische bevolkingen te hooren. Blijken zij meerendeels vóór zelfstandigheid te zijn, dan accoord, maar met behoud van den band met het Koninkrijk.

Geef de utopisten geen kans.

W. MOLLINGER.

BETERE VOORLICHTING

van het buitenland
over de toestanden
in Indië.

Ook U kunt hieraan meewerken! Stuur uw vrienden en kennissen in de Engelsch sprekende landen

de vertaling van het rapport
van de Commissie-Van Poll

en

„The truth
about the Indonesian Republic”
door William F. de Bruyn.

Deze brochures zijn verkrijgbaar (resp. tegen den prijs van f1.75 en f1.50) bij de Stichting Indië in Nood... geen uur te verliezen. Andries Bickerweg 5, 's-Gravenhage, telefoon 330295, giro 6246.

De Zending en Indië

(Vervolg van pag. 1)

De heer Van Heyst besluit zijn brief als volgt:

Naar aanleiding van het bovenstaande moet ik U verzoeken mij voor het jaar 1947 als contribuant van het Nederlandsch Zendingsgenootschap te schrappen. Het is geen zinledige phrase wanneer ik zeg, dat ik dit verzoek met droefheid doe. Bijna een halve eeuw ben ik contribuant geweest en vanaf mijn studententijd, toen 'het Genootschap nog op de Rechter Rottekade te Rotterdam zetelde, heb ik daaraan de aangenaamste herinneringen behouden.

Ik kan het echter niet met mijn geweten overeenbrengen de bijdrage te continueeren en zal die bestemmen voor een nog Christelijker doel, namelijk voor de Stichting „Indië in Nood”, ten bate van de stakkers, die in kampen enz. in zoo bijzondere mate het slachtoffer van den oorlog zijn geworden.

In Telegramstijl

6 Januari.

Dr. van Mook heeft zich uitgelaten over den aanval van Prof. Gerbrandy. Hij verstrekke een aantal gegevens, om aan te toonen, dat de koppeling van functies van Minister en Lt. G.G. gesteund werd door Prof. Gerbrandy, Min. van Marine Fürstner en den Min. van Handel F. Kerstens.

Zondagmorgen, half zeven, is de Commissie-generaal naar Indië vertrokken. Prof. Schermerhorn zeide: „De toekomst is onzeker, maar wanneer de gehoopte overeenstemming wordt bereikt, beteekent dit een unicum in onze historie.” Prof. Schermerhorn zeide verder, dat hij niet graag verantwoordelijk zou zijn voor de politiek die op het oogenblik in IndoChina wordt gevoerd.

Over de rede van Soedirman zeide hij: „Die rede moeten wij niet al te ernstig nemen. Bovendien ben ik over de berichtgeving niet al te gerust. Soms zijn de berichten die ons in dit soort gevallen bereiken, niet heelemaal en soms zelfs heelemaal niet waar.

7 Januari.

Zaterdag j.l. is uit Tandjong Priok de „Kota Inten” met 1107 gewonde en zieke militairen en 23 burgers aan boord, naar Nederland vertrokken.

Het Eerste Kamerlid Algra (A.R.) heeft den minister-president de volgende vragen schriftelijk gesteld:

1. heeft de regeering kennis genomen van de berichten welke onlangs in enkele dagbladen, o.a. in „Ons Noorden”, van den 2en Jan. l.l. verschenen, volgens welke verschillende kerstpakketten, bestemd voor de militairen in Nederlandsch-Indië, bij aankomst ontstierd bleken door opschriften als: „Vroolijk Kerstfeest, ploerten”, „Vroolijk Kerstfeest, moordenaars” en „Vroolijk Kerstfeest, ellendelingen” en is inderdaad bij onderzoek te bevoegder plaatse gebleken, dat die

opschriften tijdens het inladen te Amsterdam zijn aangebracht?

2. Is de regeering, zoo de desbetreffende mededeelingen met de waarheid in overeenstemming zijn, bereid een streng onderzoek naar de daders in te stellen en van de uitkomsten van dit onderzoek, als ook van de maatregelen waartoe het haar aanleiding geeft, verslag te doen?

De Tegelberg vertrekt heden met het Eerste Verkenningsschip en eenige leden van de militaire administratie naar Indië.

Volgens Aneta heeft het rep. blad „Merdeka” gemeld, dat een tiental Indon. partijen en organisaties een verzoekschrift tot Soekarno heeft gericht. Zij vragen, naar aanleiding van de massa-arrestaties welke zijn verricht onder leidende figuren van welke men vermoedt dat zij betrokken zijn bij de Staatsgreep van Juli 1946, onmiddellijke invrijheidstelling, of hen, die men schuldig acht, spoedig voor den rechter te brengen.

Het Republikeinsche blad „Soeara Oemoem” schrijft naar aanleiding van het a.s. vertrek van Gen. Spoor naar Nederland, dat men de mogelijkheid groot acht, dat Gen. Spoor meermalen op eigen initiatief de Nederlandse politiek heeft gesaboteerd, terwijl Dr. van Mook als opmerste bevelhebber een slappe houding aanneemt. Als Gen. Spoor is teruggekeerd, vervolgt het blad, zal de toestand nog slechter worden. Gen. Spoor zal uit Indonesië moeten worden teruggeroepen en de Nederlanders in Indonesië nieuwe wegen bewandelen.

Het Nederlandsche ultimatum, volgens hetwelk de republikeinsche troepen Palembang en het gebied binnen een straal van 25 km van de stad onmiddellijk moesten verlaten, is thans aanvaard. Soenget Gerong, Pladjoe en het vliegveld bevinden zich nu in Nederlandsche handen.

„Koloniaal wanbeheer”

Aan een recenten brief van een Nederlandschen militair op Java ontleenen wij het navolgende:

„Eergisteren heb ik tijdens een inspectietocht weer eens kunnen genieten van de koloniale uitbuiting van het Nederlandsche bestuur. We hebben nl. weer eens een ritje gemaakt door het gebied tusschen Bandoeng en Tjandjoer, een gebied dat „helaas” verstoken is van republikeinsche zegeningen om de eenvoudige redenen, dat dit het gebied van onze divisie is. Toen wij hier nl. 6 maanden geleden het zaakje overnamen van onze Britsch-Indische vrienden, was het een toonbeeld van republikeinsche „welstand”; allereerste zag je verlaten met onkruid bedekte sawah's, een uitgemergelde bevolking en geen huis heel en overeind, maar kapot en verbrand. En ziet, na 6 maanden koloniaal wanbeheer helaas overal beverkte sawah's, de wegen vol pasargangers, een goed uitzijende bevolking die vroolijk groot en zelfs weer herstelde en opgebouwde huizen. Van Mook heeft toch wel gelijk. Aan deze uitbuiting moet noodig een eind komen en wij moeten dit maar spoedig aan de generaals van de repoebliek overdragen, dan kunnen dezen tenminste weer beginnen met terreur en diefstal en corruptie.”

Eerst orde en rust dan onderhande'en

De Fransche minister van Koloniën, Moutet, is van Hanoi naar Saigon teruggekeerd. Te Parijs beschouwt men dit als het einde van zijn missie naar Indo-China.

De minister heeft geen enkele bespreking met Viet-Naamsche leiders gehad en uit de verklaring, die hij aflegde, alvorens Hanoi te verlaten, is gebleken, dat Frankrijk pas dan onderhandelingen zal openen, als het oproer met geweld is bedwongen.

*

Van goed ingelichte Joodsche kringen verneemt A.P. dat de Hoge Commissaris voor Palestina, Sir Cunningham, met vergaande volmachten naar Jeruzalem zal terugkeeren teneinde paal en perk te stellen aan het nog steeds groeiende terrorisme.

Volgens genoemde bronnen zou onder meer kunnen worden verwacht, dat de grenzen van Palestina voor burgers worden gesloten en burgervoertuigen verbeurd verklaard, terwijl het systeem van collectieve boeten voor terroristische wandaden in alle scherpheid zal worden toegepast. Ook verwacht men een massa-arrestatie van Joodsche politieke leiders.

*

En wat doen wij?

De stemming onder het B.B.

Is zeer opstandig

Aan een recenten brief van een Nederlandsch bestuursambtenaar in Indië ontleenen wij het navolgende:

„Ik zou natuurlijk wel een boekdeel kunnen schrijven over deze eilanden en deszelfs bestuur in dit laatste jaar, maar dat zou te veel tegelijk worden. Laat ik alleen zeggen, dat er ontzettend veel gedaan is en onder moeilijke omstandigheden, vooral de eerste maanden. Het valt niet mee in dezen tijd geen enkel woord van waardeering meer te hooren over het B.B.-corps, waarop we ondanks alle gebrek trots mochten zijn. Van Mook verkwaamt het Koninkrijk en wij mogen stille zijn. De stemming onder het B.B. is zeer opstandig en een ieder zou er wel uit willen stappen, maar wat dan? Enfin, we gaan maar gewoon door, misschien wel koloniaal, maar dan toch doende, wat onze hand vindt om te doen en leiding

gevende, zooals het volk hier dat van ons verwacht.”

Het is maar een klein gedeelte uit een langeren brief. Maar in deze enkele zinnen liggen vrijwel alle elementen opgesloten, waarom alle menschen die Indië en den Indonesiër uit de praktijk kennen tegenstanders zijn van de politiek van Van Mook: teleurstelling omdat de Overheid, en in de Overheid het Nederlandsche volk, tekortschiet in haar hooge plicht tegenover het Nederlandsche volk zelf, maar nog meer tegenover het Indonesische, dat van ons verwacht dat wij onzen plicht zullen doen en van die plicht een zelfde hooge opvatting zullen hebben, als vroeger; teleurstelling ook, omdat, waar die plichtsvervulling aanwezig is, er niet de minste waardeering voor gevonden wordt.

Geeft dit blad na lezing door aan anderen

NAAIMACHINES

TE KÖÖP, vanaf 50 gulden: enkele hand- en trapmachines. Den Haag - Obrechtstraat 190

Publicaties, welke U Indië doen kennen en op juiste wijze het Indische probleem belichten.

Brochures:

Nederlandsch-Indië, door Dr. A. L. J. Sunier	f 0,25
Japansche intrigues, door Mr. Mas Slamet	f 0,25
Feiten en Standpunten der z.g. Republiek, der Nederlandsche Regeering, der z.g. rechtsche oppositie	f 0,25
Dit vroeg Indië (rapport-Visman)	f 0,25
Wat iedereen weten moet omtrent de groot-Aziatische gemeenschappelijke welvaartssfeer, door D. W. N. de Boer	f 0,30
Het drama van Indië, door R. W. Notosoetarso	f 0,25
Rechtvaardigheid voor Indië, door Dr. J. W. Meijer Ranneft	f 0,50
De 1000 van Amahai, door Kapt. Korteweg	f 0,65
(Deze publicatie werd in het Engelsch vertaald en als bewijsstuk bij de berechting van Japansche oorlogsmisdadigers te Singapore gebruikt.)	
De kolonisatie van Nw.-Guinea, door Dr. W. K. H. Feuilletau de Bruyn	f 0,25

Vlugschrift in courantendruk:

„Redt hen . . . zij vergaan”, 4 pag. f 0,05

Serie van 10 deeltjes Tropisch Nederland in zakformaat:

Rubber, door Ir. W. Spoon	)
De Java Suikerindustrie, door W. Galjaar	)
De Tabakscultuur in Ned.-Indië, door D. J. Sanders	)
Cocos en Oliepalmcultuur, door Dr. J. Th. de Haan	)
De Thee, door Dr. J. G. Ossewaarde	) f 5,—
Koffiecultuur in Ned.-Indië, door Dr. C. J. J. van Hall	)
De vezelstoffen van Ned.-Indië, door K. van der Veer	)
Kina, door Dr. Ch. W. F. Winckel	)
Specerijen, door Ir. W. L. Utermark	)
Indische voedingsgewassen, door K. van der Veer	)

Te bestellen, liefst per postwissel of giro (nummer 6866), bij de Stichting „Indië in Nood Geen uur te verliezen!”

Andries Bickerweg 5 's-Gravenhage Telefoon 330295

Deze Stichting, welke gaarne uw adhaesiebetuiging en uw steun ontvangt, kan U verder inlichten hoe de toestanden in Indië zich werkelijk toedragen.

EEN GOEDE — DE JUISTE — VOORLICHTING IS MEER DAN OOI NODZAKELIJK!

„Het Laatste Nieuws uit Indië” brengt U tweemaal in de week deze onontbeerlijke voorlichting.

Doch niet enkel voor U is deze voorlichting onontbeerlijk. Daarom moet de lezerskring van „Het Laatste Nieuws uit Indië” zich steeds meer uitbreiden. Daar kunt U voor zorgen.

- Wint abonné's.
- Geeft de administratie adressen voor proefnummers en bezoekt — nadat de administratie drie achtereenvolgende malen proefnummers heeft gezonden — deze adressen met een bestelkaart.
- Schenkt als moreelen steun uw kennissen in Indië of één onzer militairen een abonnement.
- U kunt ook enkele abonnementen voor verzending aan bepaalde adressen de administratie ter beschikking stellen.